

KÉPMELLÉKLET

1. Kossuth tér a félegyházi úttal, 1905 előtt

2. Hegyi Antal

3. Hegyi Antal pecsétlenyomata

A CSONGRÁDI PLÉBÁNIAI HIVATALTÓL.

D. a. J. Nr. 1

337-ndm.

Az Erdemes Községi Helyhatóságnak

Csongrádon.

Előzmények között egyelőre szükséges volna egyházi
 elemzési állás megvizsgálása, hogy a hit-
 és esküvőtan a tantervnek megfelelően
 legyen a klasszikus előzetesből a megpótlás
 és felsőbb osztályokban legkisebb
 egy névvel ezen állományt meg-
 határozni, ha az egyes káplányállo-
 mási hitelműveit állományi aláírás-
 latukra olyképen, hogy az idősebb
 hitelműve a plébánián állat teljes áll-
 tában és káplányfűzetében = és
 105 ft-re visszavetjük a káplányfűzet
 a város községe pedig járadat-
 maradványon a munkáról és 300 ft-vel
 járulna. Az állomány és igazságot meg-
 kérem, a pártok határozat ugyan ha-
 tárdónak nyilatkozatok a hitelműveit
 állományi ügyek megvizsgálása körül
 járulna, de arra, hogy a gondoskodás

az a társaság működéséről is. M. J. 1889. évi,
 nem volt rábízható. Melyek után aztán
 a megyei tanfelügyelő nem is helybeli is-
 kolárisok, hogy a vallásalapokat endo-
 zóknak ki is vesztve is megdolgo-
 zott, de szinte minden eredmény nélkül.
 Emellett az a kérem fel az Erdős,
 Előjárásokat, hogy a kérdést a kirggyi-
 lé: elő kéjertani nyaralásuk, hogy
 ha csak lehetne, valami módoratra
 találjunk ki. az a név, hogy egy-
 hitelemről állomán nyaralás, által
 az annyira működés vallásos uccsai
 a redőlt nemzedéknek megadassék.
 Töltes törpelettel levél
 Csengőzáró M. J. máj. 7.

Alapítvány elnöke

Hegy Antal
 plébános.)

5. Hegyi Antal politikai ellenfelei: Éder János, Sóhlya Gyula és Sághy Mihály

Tisztelt Kilbor ur!
 A Tiszavidék szerkesztéséről szíveskedjék továbbra is
 gondoskodni, mert én feleltem, úgy megszűjt a szerkesztés
 István keze, hogy ebbeli kötelességemnek eleget ma
 tehetek.
 Csurgó, 1902. év, nov. 2.
 Tisztelettel:
 Hegyi Antal

6. Hegyi Antal lemond a Tiszavidék szerkesztéséről (1902)

Nyílt levél

Nagyméltóságú a Főtisztelendő

SCHUSTER KONSTANTIN

Váci megyes püspök urhoz.

Nagyméltóságú s Főtisztelendő püspök Úr!

„Az ártatlant és igazat meg ne öld,” mondja az írás Móz. II. 23. 7. : Kegyelmességed pedig segédársamat, **Bajcsy Gábor** esongrádi káplányt, minden igaz ok nélkül még január 30-án letartóztatta s mai napig fogva tartja. A törvény a legnagyobb gonosztevőnek is megengedi a védekezést, sőt ha nem akarná magát védelmezni, hivatalból állít mellette jogvédőt: Kegyelmességed ellenben minden kihallgatás nélkül ítélte börtönre ezen ártatlan paptársamat s megvonta tőle az önvédelem jogát, mintha ő alábbvaló volna az akasztófára szánt páriánál. Ezen paptársamnak ugyanis egyetlen bűne, hogy az itteni kormánypártnak a „keresztény polgártársakhoz” intézett meghívása folytán elment meghallgatni Ivánkovicz János szeged-rókusi apát plebánost, mikor a Szivák Imre veszett ügyének támogatása végett jogosnak és törvényesnek állította a esongrádi község-ház udvarán tartott beszélésben Csáky miniszternek egyházzükköző febr. 26-iki rendeletét, melyről már az apostoli Szentszék kiiondotta a maga kárhóztató ítéletét s ennek tudatában káplányom „Éljen Hoek János”-sal felelt az aranykeresztes Judás hamis okoskodásaira. Midőn aztán e miatt a kétségbeesett mameluk-párt őt Kegyelmességednek följelentette, Kegyelmességed titkára által intette meg, hogy hasonló tüntetésektől tartózkodjék, mely idő óta szobájából a hivatalos ténykedéseket leszámítva, ki nem mozdult, senkivel nem érintkezett s ez nem gátolta Kegyelmességedet abban, hogy akkor mikor már káplányomnak magában véve teljesen ártatlan tüntetését megbocsájtotta s csak azt kívánta tőle, hogy jövőre hasonló lépéstől tartózkodjék; a mit tényleg meg is tartott: mint kiszemelt bűnbankot január 26-án este minden várakozás ellenére Vácra idézte csak azért, hogy pártunkat, az egyesült-ellenzéket, *egy szavazattal megfosssa.*

Utódról nem lévén gondoskodva, mivel Kegyelmességed különös jó akarata (?) folytán a esongrádi huszonegyezer lelkét három káplány helyett kettővel kénytelenítettem ellátni, táviratilag jelentettem Kegyelmességednek, hogy „Bajcsy Gábor a szorgos téli teendők miatt nem nélkülözhetem. A felhozott vádakkal szemben különben is teljesen ártatlan s ha a ft. egyházmegyei kormány ezen ártatlan ember ellenében mégis kortes eszköznek használhatja fel magát: méltatlan eljárásáért felelőségre vonatom az ország színe előtt!” s Kegyelmességed, ki föltétlen hitelt ad minden gézen-gúznak, nem hitt az én táviratomnak, sőt nem hitt

7/a. Hegyi Antal nyílt levele Schusztér Konstantin püspök részére (1. oldal)

Hook János országgyűlési képviselő urnak sem, mikor január 29-én személyesen informálta az ügy miben létéről. Kegyelmességedet: hanem *megálta az ártatlant és elcsukatta az igazat!* Holott Kegyelmességednek tulajdonképen velem lett volna leszámolni valója, ha már kortes szolgálatokat akart tenni a kormányának: a mennyiben azt a Szivákot, kit Kegyelmességed 1887-ben elcsapott az egyházmegye és püspöki uradalom szolgálatából: ismert kulturharezos indítványa s a esongrád-megyei visszaélések gyámoltása miatt én buktattam ki a esongrádi mandátum birtokából. Valamint jelentékeny részem volt abban is, hogy Sima Ferencz a függetlenségi párt jelöltje, győzelmesen szorítsa ki a társai kerületből a kormány-párt keresztény-zsidó jelöltjét és fenekestől megtőljön a korrupció a varmegyei adminisztrációban.

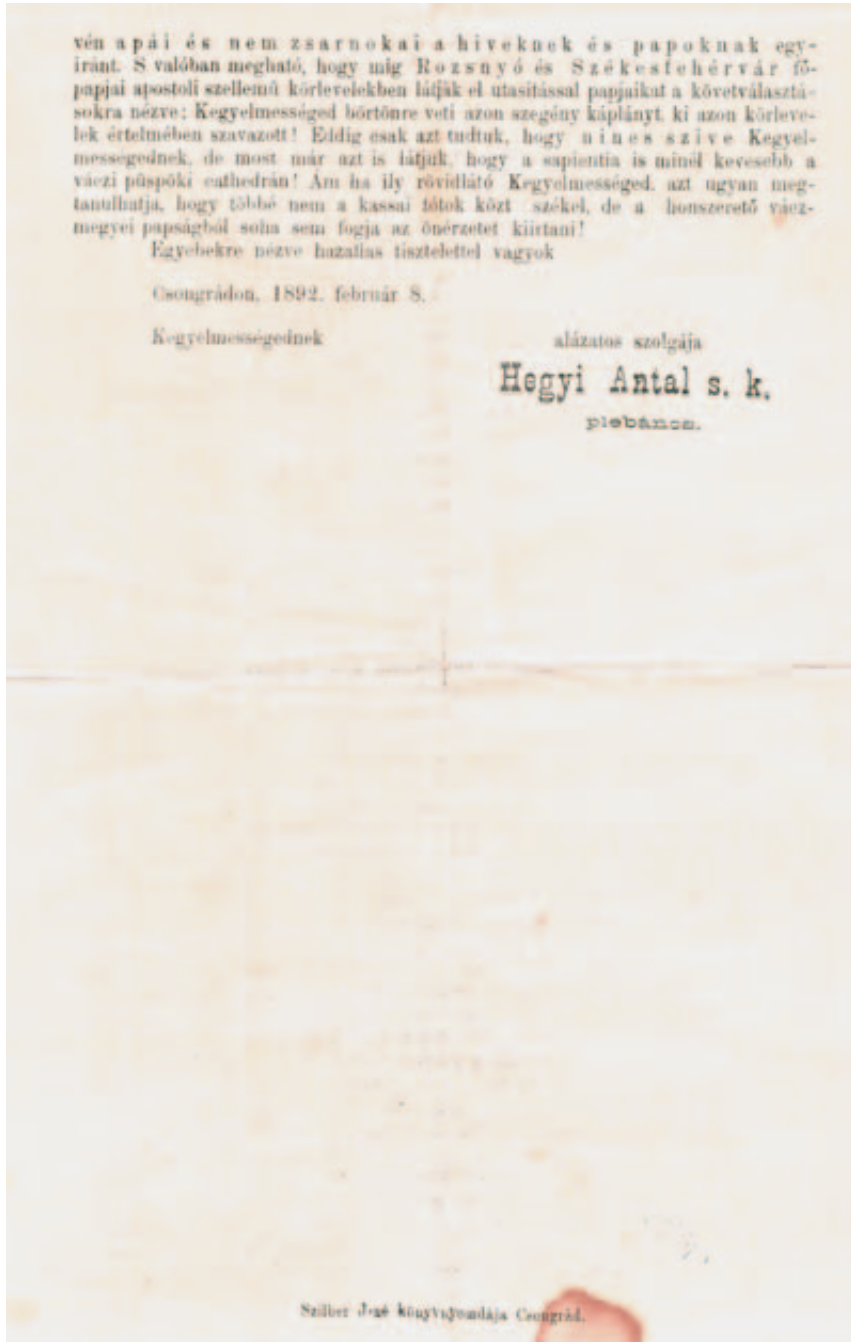
Kegyelmességed azonban, ugy látszik, talán a multak tapasztalatain okulva nem érzett hajlandóságot magában arra, hogy engem vonjon felelőségre a nemzetiek-párti vádaskodások alapján, aki esetleg rá is koppinthatam volna a jog és igazság határain tulkaparaszó magas körmökre: hanem káplányomat szemelte ki főnkelt haragja aldozataul, a kit hatalma súlyával kénye-kröve szerint agyon nyomhat s kinek nénes módjában a sic volo, sic jubeo — így akarom, így parancsolom — féle püspöki tulkapások ellen védekezni: annál is inkább; mert az 1887-iki követválasztások alkalmával őt hasonlókép minden ok nélkül eltiporni méltóztatott.

Az okáért az ország színe előtt emelem föl, mint a esongrádi ellenzéki pártok vezére, *titoktartó szavammal* Kegyelmességednek *politikai eljárás* ellen s mivel Kegyelmességed az esztergomi ersekhez szánt főlebbezésimeit *ismételte* *fiok-póban fejtette*, hasonló eset elkerülése végett ez uttal tapasztalt igazságtalansága ellen a független polgárok *közvetlenjére* appellálok; mert mint szabad hazának szabadság szerető gyermeke halálból utádom a zsarnokságot minden kegyetlenségivel egyetemben, még ha püspöki palástba burkolózik is!

Mint fölként szolgálja az egyháznak kész örömet meghajlok ugyan a püspöki tekintély és hatalom előtt a szent engedelmesség azon határáig, melyet a józan ész és a kánoni törvények megszabnak: de mint szabad polgára a szabad magyar hazának, lelkiismeret szerinti politikai meggyőződésemet, melyet az ország szentesített törvényei papnak és polgárnak egyiránt biztosítanak, a püspöki széken ülő magas kortések kedvéért sem vagyok hajlandó feláldozni; mert azon Szent egyház alapjai melyben a szabadság Istenét imádjuk, itt gyökereznek az édes haza vérrrel ázott földjében s a milyen nagy és szent kötelességet mér vállaimra az egyház iránti mely hódolatom és törhetlen ragaszkodásom: népem és hazám boldogítására ép olyakat szab a nem színtelt hon szeretet is; amenyiben a *pap polgár is egyuttal*. Kegyelmességed pedig, mint hű uszály hordozója a kormányának, a polgárt akarja megölni a papban, hogy akarat nélküli bábja legyen püspöki önkényének és emeltyúje a kormány hatalmának.

Képes volt arra, hogy ellenálljon. Vierter Lajos nagyprépost és Jung János kanonok urak jóakaró közbenjárásának, kiket táviratilag kértem föl, hogy sziveskedjenek káplányom kiszabadítását közvetíteni. Sőt azon valótlán táviratot intéztette hozzám Bajesy Gábor nevében: „Sint quieti sum in seminario, et exspecto dispositionem” — Legyenek nyugodtak, a papnöveldében vagyok, várom a püspöki rendeletet. — S Kegyelmességed még lelki gyakorlatot végeztet az így eltapodott szegény lélekkel, ki jan. 30. óta még csak tiszta fehérmüt sem válthatott, mint hogy egyetlen ruldarabot sem vitt magával, nem is sejtéven a reá váró gyászos megaláztatást. Ugyan minő gyümölese lehet az ilyen lelki gyakorlatnak, melyet utálatossá tett a legezndarabb önkénykedés?

Kegyelmes püspök ur! A görbe pásztorbotot nem azért adta a Mindenható a főpapok kezébe, hogy azzal a vételen káplányokat lerángassák a szavazó urna szótéről s ily módon megkevesbítsék az ellenzéki szavazatokat, hanem hogy bölcseséggel, igazsággal és szeretettel kormányozzák a nyáját pásztorokkal együtt, lé.

7/c. Hegyi Antal nyílt levele Schusztter Konstantin püspök részére (3. oldal)

8. A csongrádi Jézus Szíve Társulat részére összeállított imakönyv előlapja

9. A csongrádi Élő Rózsafüzér Társulat számára összeállított imakönyv előlapja

10. Sohlya Antal kántor feleségével és gyermekeikkel (19. század második fele)

11. Sohlya Antal csongrádi főkántor 1887-ben

12. Részlet Sohlya Antal gyermekkori imakönyvéből

An open manuscript. The left page contains handwritten text in two columns, starting with "Ditto. Szólyva, keltetve." and "A jó pásztor..." The right page features musical notation on a staff with a treble clef and a key signature of one flat. The title above the staff is "Vestendő u napjára." Below the staff, there are several lines of lyrics in Hungarian, such as "Szent István királyunk..." and "Még egyszer..."

13. Sóllya Gyula gyermekkori imakönyvének részlete édesapja, Sohlya Antal egyik Mária-énekével

14. Sóllya Gyula, Csongrád főjegyzője (jobb oldalon, pipával)
családja körében, 1904 táján

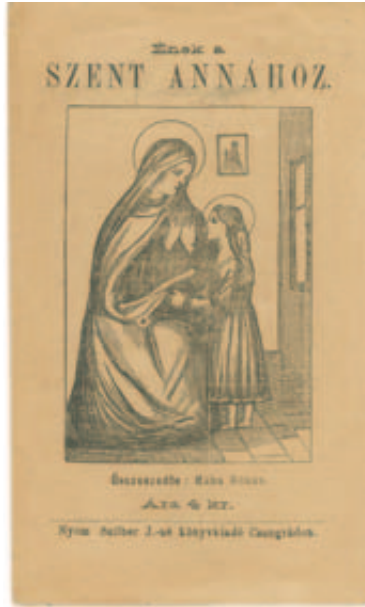
15. Hornyik Károly csongrádi kántor feleségével, Sóllya Jolánnal
(19. század vége)

16. Keviczky Ferenc, Keviczky György csongrádi harangozó fiának portréja a Kiskunfélegyházi Állami Tanítóképezde tablóképén, 1883-ban (felső sor, balról a negyedik)

17. Szóke János csongrádi harangzó által kiadott imádságos ponyva előlapja

18. Bába Szabó Rókus egyházi által kiadott imádságos ponyva előlapja

19. Gyovai Döme István társulati előljáró által kiadott imádságos ponyva előlapja

20. Csongrád előjárói 1912-ben. Első sorban jobbról a hatodik az idős Hegyi Antal, Csongrád főbírája. Balján Sóhlya Gyula főjegyző ül

21. Hegyi Antal gyászjelentése